

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE TREBALL I IMMIGRACIÓ

16819 *Reial decret 1493/2011, de 24 d'octubre, pel qual es regulen els termes i les condicions d'inclusió en el règim general de la Seguretat Social de les persones que participin en programes de formació, en desplegament del que preveu la disposició addicional tercera de la Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de la Seguretat Social.*

La Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de la Seguretat Social, a la disposició addicional tercera, relativa a la Seguretat Social de les persones que participen en programes de formació, disposa que el Govern, en el termini de tres mesos a partir de la publicació de la dita Llei, sobre la base de les previsions contingudes a l'article 97.2.m) del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, i en els termes i les condicions que es determinin reglamentàriament, ha d'establir els mecanismes d'inclusió a la Seguretat Social dels participants en programes de formació finançats per entitats o organismes públics o privats, que, vinculats a estudis universitaris o de formació professional, comportin contraprestació econòmica per als afectats, sempre que, per raó de la realització d'aquests programes i conforme a les disposicions en vigor, no estiguin obligats a estar donats d'alta en el règim respectiu de la Seguretat Social.

En aquest sentit, l'article 97.2.m) del text refós de la Llei general de la Seguretat Social preveu la possibilitat d'assimilar a treballadors per compte d'altri, als efectes de la seva integració en el règim general de la Seguretat Social, determinats col·lectius de persones que per raó de la seva activitat es determini per reial decret, a proposta del ministre de Treball i Immigració.

Per consegüent, resulta oportú integrar en el règim general de la Seguretat Social, com a assimilades a treballadors per compte d'altri, les persones que participen en els dits programes de formació que incloguin la realització de pràctiques formatives en empreses, institucions o entitats i no tinguin caràcter purament lectiu, sempre que aquestes pràctiques no donin lloc a l'establiment d'una relació laboral, i s'han de determinar els termes i les condicions d'aquesta integració així com l'abast de l'acció protectora que se'ls atorgui d'acord amb el que preveuen els articles 97.2.m) i 114.2 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social.

D'altra banda, les característiques d'aquests programes de formació no són aplicables al personal investigador en formació, la inclusió del qual en el règim general de la Seguretat Social ja està regulada mitjançant el Reial decret 63/2006, de 27 de gener, pel qual s'aprova l'Estatut d'aquest personal.

Així mateix, en compliment del que preveu la disposició addicional tercera de la Llei 27/2011, d'1 d'agost, també es regula, a la disposició addicional primera d'aquest Reial decret, la subscripció d'un conveni especial amb la Tresoreria General de la Seguretat Social per part de les persones que amb anterioritat a la seva data d'entrada en vigor s'hagin trobat en la situació regulada per aquest, a fi de permetre el còmput de cotització pels períodes de formació realitzats abans d'aquella data, fins a un màxim de dos anys. La realització d'aquests períodes de formació es pot acreditar mitjançant certificació expedida per l'organisme o entitat que els va finançar o per qualsevol altre mitjà de prova vàlid en dret.

Aquest Reial decret es dicta en aplicació de la previsió legal que consta a la disposició addicional tercera de la Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de Seguretat Social.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Treball i Immigració, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 21 d'octubre de 2011,

DISPOSO:

Article 1. Assimilació a treballadors per compte d'altri.

1. Queden assimilats a treballadors per compte d'altri, als efectes de la seva inclusió en el règim general de la Seguretat Social, els qui participin en programes de formació finançats per entitats o organismes públics o privats que, vinculats a estudis universitaris o de formació professional, no tinguin caràcter exclusivament lectiu sinó que incloguin la realització de pràctiques formatives en empreses, institucions o entitats i comportin una contraprestació econòmica per als afectats, sigui quin sigui el concepte o la forma en què es percebi, sempre que la realització d'aquests programes no doni lloc a una relació laboral que determini l'alta en el règim respectiu de la Seguretat Social.

2. Als efectes del que preveu aquest Reial decret, la condició de participant en els programes de formació a què es refereix l'apartat anterior s'acredita mitjançant certificació expedida per les entitats o organismes que els financin, en la qual ha de constar que el programa de formació reuneix els requisits exigits, com també la durada.

En el supòsit que els programes estiguin cofinançats per dues o més entitats o organismes, la certificació l'ha d'expedir aquell al qual correspongui fer efectiva la contraprestació econòmica respectiva.

Article 2. Actes d'enquadrament.

La incorporació al règim general de la Seguretat Social, amb la consegüent afiliació i/o alta, així com la baixa en aquest règim es produeixen a partir de la data de l'inici i en la del cessament de l'activitat del participant en el programa de formació, en els termes i terminis i amb els efectes establerts en el Reglament general sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors a la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 84/1996, de 26 de gener.

En els supòsits en què les pràctiques formatives es concentren en períodes determinats de temps, separats dels possibles períodes lectius, les altes i baixes en el règim general de la Seguretat Social es produeixen a partir de la data de l'inici i en la del cessament en les pràctiques, en els mateixos termes, terminis i amb els efectes a què es refereix el paràgraf anterior.

Article 3. Acció protectora.

L'acció protectora, pel que fa al col·lectiu a què es refereix aquest Reial decret, és la corresponent al règim general de la Seguretat Social, amb l'única exclusió de la protecció per desocupació.

Article 4. Cotització i recaptació.

La cotització a la Seguretat Social per contingències comunes i professionals, així com el seu ingrés, s'ha d'efectuar aplicant les regles de cotització corresponents als contractes per a la formació i l'aprenentatge establertes a la respectiva llei de pressupostos generals de l'Estat i a les seves normes d'aplicació i desplegament.

No hi ha obligació de cotitzar per la contingència de desocupació, com tampoc al Fons de Garantia Salarial ni per formació professional.

Article 5. Drets i obligacions empresarials.

1. Als efectes del que preveu aquest Reial decret, l'entitat o organisme que finança el programa de formació té la condició d'empresari i assumeix els drets i les obligacions en matèria de Seguretat Social establerts per a aquests en el règim general de la Seguretat Social.

En el supòsit que el programa estigui cofinançat per dues o més entitats o organismes, té la condició d'empresari aquell al qual correspongui fer efectiva la contraprestació econòmica respectiva.

2. Per a la inclusió en el règim general de la Seguretat Social dels participants en programes de formació a què es refereix aquest Reial decret, les entitats i organismes abans indicats han de sol·licitar un codi de compte de cotització específic.

Disposició addicional primera. *Subscripció de conveni especial amb la Tresoreria General de la Seguretat Social.*

1. Les persones que amb anterioritat a la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret s'hagin trobat en la situació objecte de regulació en aquesta norma reglamentària poden subscriure un conveni especial, una única vegada, que els possibiliti el còmput de cotització pels períodes de formació realitzats, tant a Espanya com a l'estranger, fins a dos anys com a màxim, amb subjecció al que disposa el capítol I de l'Ordre TAS/2865/2003, de 13 d'octubre, per la qual es regula el conveni especial en el sistema de la Seguretat Social, amb les especialitats següents:

1a Per subscriure aquest conveni especial amb la Seguretat Social és necessari acreditar per part del sol·licitant el fet d'haver participat en programes de formació amb les característiques establertes a l'article 1 d'aquest Reial decret mitjançant certificació expedida per l'organisme o entitat públic o privat que els va finançar, o per qualsevol altre mitjà de prova vàlid en dret si no és possible obtenir aquesta certificació.

Així mateix, és necessari acreditar el període de durada d'aquests programes de formació. Si s'acrediten més de dos anys de participació en programes de formació, només es tenen en compte els dos últims.

No poden subscriure el conveni especial els pensionistes de jubilació o d'incapacitat permanent, excepte en els casos relatius a la percepció d'aquestes prestacions en què l'article 2.2 de l'Ordre TAS/2865/2003, de 13 d'octubre, en permet la subscripció.

2a La sol·licitud de subscripció del conveni especial es pot formular fins al 31 de desembre de 2012. En els casos en què s'acrediti la impossibilitat d'aportar la justificació necessària per a la subscripció dins el termini assenyalat, es pot concedir, excepcionalment, un termini de sis mesos per aportar-la, a comptar de la data en què s'hagi presentat la sol·licitud respectiva.

3a La base de cotització pel conveni especial està constituïda per la base mínima de cotització vigent en el règim general de la Seguretat Social que correspongui a cada període en què s'acrediti haver participat en els programes de formació i que sigui computable per a la subscripció d'aquell.

Una vegada determinada la quota íntegra corresponent a aquest conveni especial, s'ha de multiplicar pel coeficient del 0,77, i el resultat constitueix la quota a ingressar.

4a Una vegada calculat per la Tresoreria General de la Seguretat Social l'import total de la cotització a ingressar per aquest conveni especial, l'abonament es pot efectuar mitjançant un pagament únic o mitjançant un pagament fraccionat en un nombre màxim de mensualitats igual al doble d'aquelles per les quals es formalitzi el conveni.

2. S'entenen incloses a l'apartat anterior les persones que hagin participat en programes de formació de naturalesa investigadora, sempre que aquesta participació hagi tingut lloc abans del 4 de novembre de 2003, data d'entrada en vigor del Reial decret 1326/2003, de 24 d'octubre, pel qual es va aprovar l'Estatut del becari de recerca, o, si s'escau, de la data d'inscripció de programes en el Registre de beques a què es refereix la disposició transitòria única del Reial decret esmentat.

Disposició addicional segona. *Costos derivats de l'aplicació del Reial decret al sector públic estatal.*

El cost que per a les entitats que conformen el sector públic estatal es pugui derivar de l'aplicació d'aquest Reial decret s'ha d'atendre mitjançant la reassignació de les dotacions ja consignades en el seu pressupost per a despeses en cada exercici.

Durant el període 2011-2013, atès que és aplicable l'Acord del Consell de Ministres de 29 de gener de 2010, pel qual s'aprova el Pla d'acció immediata de 2010, i el Pla

d'austeritat de l'Administració General de l'Estat 2011-2013, la despesa que es derivi de l'aplicació d'aquest Reial decret s'ha d'atendre amb les dotacions disponibles, una vegada aplicat el Pla esmentat.

Disposició addicional tercera. *Períodes de formació realitzats o finançats per administracions, entitats i organismes públics.*

El temps de participació en els programes de formació a què es refereix aquest Reial decret no té la consideració de serveis previs ni de serveis efectius a les administracions públiques, encara que les activitats incloses en aquests programes es desenvolupin en administracions, entitats o organismes públics, o siguin finançats per ells.

Disposició transitòria única. *Inclusió en el règim general dels participants en programes de formació en la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret.*

1. Els qui en la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret es trobin en la situació que hi està regulada s'han d'incorporar al règim general de la Seguretat Social a partir d'aquella data, per a la qual cosa l'entitat o organisme a què es refereix l'article 5 ha de sol·licitar la inscripció com a empresa, si s'escau, i l'obertura del codi de compte de cotització assenyalat en el mateix article, així com l'afiliació i/o alta d'aquells en el règim esmentat dins el termini d'un mes, a comptar de tal dia, i són aplicables les normes establertes a l'efecte en el Reglament general d'inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors a la Seguretat Social.

En aquest cas, el pagament de la cotització corresponent al mes de novembre de 2011 es pot ingressar, sense cap recàrrec i interès de demora, fins al 31 de gener de 2012.

2. Si els participants en els programes de formació a què es refereix aquesta disposició transitòria sol·liciten la subscripció d'un conveni especial pel període de formació ja realitzat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, l'import de la cotització a ingressar per aquest conveni és igual a la cotització al règim general de la Seguretat Social que correspongui per la participació en aquests programes.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.17a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social.

Disposició final segona. *Desplegament reglamentari.*

Es faculta el ministre de Treball i Immigració per dictar totes les disposicions de caràcter general que siguin necessàries per a l'aplicació i el desplegament del que estableix aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor el dia primer del mes següent al de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 24 d'octubre de 2011.

JUAN CARLOS R.

El ministre de Treball i Immigració,
VALERIANO GÓMEZ SÁNCHEZ